

Handläggare: Bosse Dannert
Telefon: 08-508 18 040

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2012-06-14

Mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott

Lägesrapport från socialnämnden

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden lägger redovisningen av socialnämndens lägesrapport om arbetet mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott till handlingarna.

Steinunn Á Håkansson
stadsdelsdirektör

Per-Ove Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Socialnämnden och stadsdelsnämnderna utvecklar sedan 2007 metoder och arbetssätt för att motverka felaktiga utbetalningar. Syftet är att höja kvaliteten i utredningar och dokumentation i samband med ansökan om ekonomiskt bistånd. Socialnämnden har under 2011 erbjudit utbildning, myndighetssamverkan och konsultativt stöd till samtliga stadsdelsförvaltningar.

Under 2011 inleddes 424 utredningar om misstänkt felaktig utbetalning i hela staden. I Farsta inleddes 55 utredningar. Arbetet i Farsta mot felaktiga utbetalningar har på några år utvecklats vad gäller metodik och rutiner för att förebygga, åtgärda och få till rättelse i de ärenden där det klarlagts felaktigheter. I samarbete med staden kommer detta arbete att utvecklas vidare.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för vuxna.

Bakgrund

Socialnämnden har tillsammans med stadsdelsnämnderna sedan 2007 utvecklat metoder och arbetssätt för att motverka felaktiga utbetalningar och bidragsbrott vid handläggning av ekonomiskt bistånd. Syftet är att höja kvaliteten i utredningar och dokumentation i samband med ansökan om ekonomiskt bistånd.

Lägesrapport från socialnämnden

Arbetet mot felaktiga utbetalningar har fortsatt genom att metoder och arbetssätt har vidareutvecklats. Socialnämnden har under 2011 erbjudit utbildning, myndighetssamverkan och konsultativt stöd till samtliga stadsdelsförvaltningar.

Under 2011 inleddes 424 utredningar om misstänkt felaktig utbetalning i staden som helhet. Det återbetalade beloppet är 1,0 mnkr. Det beräknade inbesparade beloppet¹ är 4,17 mnkr.

Den vanligaste orsaken till felaktiga utbetalningar – 44 procent av fallen – är att den sökande undanhåller inkomster. Oklarheter kring boende och hushåll står för 22 respektive 11 procent av de felaktiga utbetalningarna.

Redovisning av arbetet mot felaktiga utbetalningar i Farsta

I Farsta har ett stort antal utredningar genomförts utifrån hur uppdraget bemannats. 55 utredningar om misstänkt felaktig utbetalning inleddes under 2011. De övriga deltagande stadsdelsförvaltningarna inledde i genomsnitt 33 utredningar.

Det återbetalade beloppet, som har ökat från föregående år, är 115 000 kr. Det insparade beloppet i Farsta är 1,28 mnkr, vilket är högt jämfört med övriga stadsdelsförvaltningar, vars genomsnitt är 263 000 kr.

I Farsta har tre bidragsbrott polisanmälts under året.

---

¹ *Insparat belopp* innebär det ekonomiska bistånd som enheten skulle ha riskerat att betala ut framåt, under maximalt ett år, om inte utredningen om felaktig utbetalning hade inletts. Detta räknas ut enligt en modell som utarbetats av socialförvaltningen.

Att Farsta har ett högt insparat belopp beror på att en stor andel av de som ansökt om bistånd visar sig inte ha rätt till bistånd när deras ekonomiska förutsättningar eller boendeförhållanden utreds närmare. Detta bedömer enheten är ett positivt resultat av att FUT-utredaren och handläggaren av det ekonomiska biståndet har ett nära samarbete. Bland annat tas besök emot gemensamt, så att den sökande får tydlig information.

Enheterna för försörjningsstöd i Farsta och Skarpnäck har sedan juni 2009 en gemensam utredare av felaktiga utbetalningar, en så kallas FUT-utredare. Utgångspunkten för arbetet är att det ska bli rätt från början. FUT-utredaren utreder och återkräver felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd och polisanmäler misstänkta bidragsbrott. Enheten lägger stor vikt vid tydlig information till de sökande och genomför noggranna kontroller före utbetalning.

FUT-utredaren har ett nära samarbete med handläggarna på enheten i syfte att sprida kunskap för att motverka framtida felaktiga utbetalningar. Erfarenheterna från utredningarna återförs fortlöpande till handläggarna för att förebygga felaktigheter. Utredaren i Farsta deltar i utbildningsinsatser, myndighetssamverkan och handledning tillsammans med FUT-utredarna från de andra förvaltningarna.

FUT-utredarna i Farsta/Skarpnäck och Spånga-Tensta och samordnaren från socialförvaltningen utgör en arbetsgrupp för utveckling av arbetet med felaktiga utbetalningar i staden. Denna arbetsgrupp diskuterar fortlöpande utvecklingsfrågor, systemförändringar med mera. Arbetsgruppen har genomfört utbildningsinsatser för polisen avseende regler för försörjningsstöd. De kunskaper som FUT-utredaren får genom att delta i stadens samverkan förs vidare till handläggarna på enheten.

Andelen utredningar som beror på att den sökande inte redovisat alla inkomster var i Farsta förra året 39 procent. 20 procent av utredningarna inleddes på grund av oklarheter kring boende. 16 procent gällde felaktiga uppgifter om hushållsgemenskap. De övriga orsakerna var bland annat undanhållna tillgångar och falska handlingar.

Det aktiva arbetet med felaktiga utbetalningar och handläggarnas ökade förmåga att hitta felaktigheter medför korrekt handläggning. Det innebär också det blir lättare att nå målsättningen att rätt bidrag ska gå till rätt person. Statistiken visar att ett stort antal av de inledda utredningarna också har resulterat i återkravsbeslut – 52 inledda utredningar och 48 återkravsbeslut under 2011.

Arbetet i Farsta mot felaktiga utbetalningar har på några år utvecklats vad gäller metodik och rutiner för att förebygga, åtgärda och få till rättelse i de ärenden där det klarlagts felaktigheter. I samarbete med staden kommer detta arbete att utvecklas vidare.

Bilaga

Socialnämndens lägesrapport över arbetet mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott